

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 873/2025
06.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела оштећење повериоца из члана 237. став 3. у вези става 2. и 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ бр. 561/25 од 01.07.2025. године, поднетом против три правноснажна решења Основног суда у Ужицу К.бр.50/21 од 06.02.2024.године и решења Кв.бр.53/24 од 02.12.2024.године, у седници већа одржаној дана 06.11.2025. године, већином гласова је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ бр. 561/25 од 01.07.2025. године, па се **УКИДАЈУ** три правноснажна решења Основног суда у Ужицу К.бр.50/21 од 06.02.2024.године и решење Кв.бр.53/24 од 02.12.2024.године и предмет **ВРАЋА** Основном суду у Ужицу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Ужицу К.бр.50/21 од 06.02.2024.године усвојен је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка адвоката Добрице Савића, па је утврђено да висина трошкова кривичног поступка који се имају надокнадити окривљеном ББ износи укупно 533.250,00 динара, те је одређено да се наведени износ има исплатити из буџетских средстава Основног суда у Ужицу на текући рачун браниоца адвоката Добрице Савића број ..., који се води код „Raiffeisen bank“ а.д Београд, у року од два месеца од дана правноснажности одлуке.

Решењем Основног суда у Ужицу К.бр. 50/21 од 06.02.2024. године, усвојен је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка адвоката Раца Гавриловића, па је утврђено да висина трошкова кривичног поступка који се имају надокнадити окривљеном АА износи укупно 5.971.500,00 динара, као и да се утврђени износ има исплатити из буџетских средстава Основног суда у Ужицу, на текући рачун браниоца окривљеног Раца Гавриловића на број текућег рачуна ..., који се води код „Банке Интеса“ ад Београд, у року од два месеца од дана правноснажности одлуке.

Решењем Основног суда у Ужицу К.бр.50/21 од 06.02.2024. године, усвојен је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка адвоката Миодрага Максимовића, па је утврђено да укупна висина трошкова кривичног поступка који припадају окривљеној ВВ, износи 6.709.500,00 динара, с тим што се истој поред раније исплаћених трошкова у износу од 4.178.500,00 динара има исплатити још 2.531.000,00 динара и одређено да се утврђени износ има исплатити из буџетских средстава Основног суда у Ужицу, на текући рачун окривљене ВВ, број ..., који се води код „Банке Интеса“ ад Београд, у року од два месеца од дана правноснажности одлуке.

Решењем Основног суда у Ужицу Кв.бр.53/24 од 02.12.2024. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Раца Гавриловића, па је преиначено решење Основног суда у Ужицу К. бр. 50/21 од 06.02.2024. године, тако да се окривљеном досуђују трошкови на име: четири приступа браниоца на два саслушања осумњиченог пред ПУ Ужице и на два саслушања осумњиченог у просторијама ОКЗ Ужице износе од по 72.000,00 динара, приступа браниоца на саслушањима осумњичених и испитивањима сведока за укупно шездесет приступа износе од по 72.000,00 динара, педесет разговора браниоца са окривљеним током трајања притвора износе од по 72.000,00 динара, састава пет жалби на решења о одређивању и продужењу притвора износе од по 67.500,00 динара, састава десет нужних и образложених поднесака износе од по 67.500,00 динара (трошковни који се односе на фазу спровођења истраге у предмету Основног суда у Ужицу Ки бр. 21/08); приговора на оптужницу од 08.01.2013. године износ од 90.000,00 динара, приступа браниоца на пет одржаних главних претреса (на дане 19.11.2013. године, 22.03.2017. године, 06.07.2017. године, 20.11.2019. године, 30.09.2020. године) износе од по 49.500,00 динара, приступа браниоца на двадесет три неодржана главна претреса (на дане 11.08.2014. године, 25.11.2014, године, 19.01.2015. године, 26.03.2015. године, 23.06.2015. године, 22.09.2015. године, 26.11.2015. године, 24.12.2015. године, 26.01.2016. године, 03.03.2016. године, 19.03.2016. године, 10.05.2016. године, 28.06.2016. године, 20.09.2016. године, 07.11.2016. године, 26.12.2016. године, 13.02.2017. године, 18.05.2017, године, 29.05.2018. године, 15.11.2018, године, 17.01.2019. године, 23.04.2019. године и 28.05.2019. године) износе од по 27.000,00 динара, двадесет нужних и образложених поднесака износе од по 45.000,00 динара, два састава одговора на жалбу Основног јавног тужилаштва износе од по 45.000,00 динара, приступа седници већа пред Апелационим судом у Крагујевцу износ од 49.500,00 динара и састава захтева за накнаду трошкова кривичног поступка износ од 45.000,00 динара (трошкови који се односе на кривични поступак вођен пред Основним судом у Ужицу у предмету К. бр. 50/21 након подизања оптужнице), што укупно износи 11.263.500,00 динара, на терет буџетских средстава Основног суда у Ужицу који ће се исплатити у року од 60 дана од дана пријема овог решења.

Истим решењем је одређено да се наведени трошкови имају исплатити на рачун браниоца окривљеног адвоката Раца Гавриловића, на број текућег рачуна ..., који се води код „Банке Интеса“ ад Београд, а браниоцу окривљеног адвокату Рацу Гавриловићу су досуђени трошкови на име састава жалбе против решења о трошковима поступка у износу од 45.000,00 динара, на терет буџетских средстава Основног суда у Ужицу, који се имају исплатити у року од 60 дана, од дана пријема овог решења.

Против наведених правноснажних решења јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва је поднео захтев за заштиту законитости КТЗ бр. 561/25 од 01.07.2025. године, због повреда закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 1. и 2. тачка 7) и 265. став 1. у вези члана 2. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Тарифним бројем 2. став 2. Тарифног броја 3. став 1. и Тарифним бројем 7. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд у смислу одредбе члана 493. ЗКП усвоји поднети захтев и донесе пресуду којом ће да утврди да је побијаним решењима повређен закон у корист окривљених АА, ВВ и ББ.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљених, адвокату Рацу Гавриловићу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ бр. 561/25 од 01.07.2025. године је основан.

Из списка предмета произилази да су пресудом Основног суда у Ужицу К.бр.780/12 од 30.09.2020. године, окривљени АА, ВВ и ГГ ослобођени од оптужбе да су као саизвршиоци учинили кривично дело оштећење поверилаца из члана 237. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ. Ставом II изреке пресуде, према окривљенима АА, ВВ и ГГ одбијена је оптужба и то према окривљеном АА да је извршио продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези са ставом 1. КЗ у вези члана 61. КЗ, према окривљеној ВВ да је извршила продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. КЗ и кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ у вези члана 61. КЗ и против окривљене ГГ да је извршила продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. КЗ. Ставом III изреке пресуде одбијена је оптужба према окривљеном ББ да је извршио продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. КЗ. Ставом IV изреке пресуде према окривљеном АА и ВВ одбијена је оптужба да су као саизвршиоци учинили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, ставом V према окривљеном АА и ВВ одбијена је оптужба да су као саизвршиоци учинили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ и ставом VI према окривљеном АА одбијена је оптужба да је учинио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ. Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 849/20 од 15.1.2021. године, укинута је пресуда Основног суда у Ужицу К.бр. 780/12 од 30.09.2020. године, у односу на тачку I пресуде и у том делу је враћена првостепеном суду на поновно суђење, док је у преосталом делу наведена пресуда потврђена.

Пресудом Основног суда у Ужицу К. бр. 50/21 од 18.8.2021. године, изреком под тачком I, према окривљенима АА и ГГ одбијена је оптужба да су учинили кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ. Изреком под тачком II окривљени ВВ, АА и ГГ ослобођени су од оптужбе да су извршили кривично дело пореска утаја у саизвршилаштву из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, те је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 725/21 од 18.2.2022. године, делимично је усвојена жалба Основног јавног тужиоца у Ужицу и преиначена пресуда Основног суда у Ужицу К.бр. 50/21 од 18.08.2021. године, тако што је изреком под тачком I окривљени АА оглашен кривим да је извршио продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од две године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору, као и на новчану казну у износу од 200.000,00 динара коју је окривљени дужан да плати у року од 90 дана од дана правноснажности пресуде. Изреком пресуде под тачком II је одлучено да се у преосталом делу усвоји жалба Основног јавног тужиоца у Ужицу и преиначи пресуда Основног суда у Ужицу К.бр. 50/21 од 18.08.2021. године, па је према окривљеној ВВ одбијена оптужба да је извршила продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 2. КЗ и продужено кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ, услед наступања апсолутне застарелости кривичног гођења, а изреком пресуде под тачком III у преосталом делу, у односу на окривљену ГГ жалба Основног јавног тужиоца у Ужицу је одбијена као неоснована и пресуда Основног суда у Ужицу К. 50/21 од 18.08.2021. године у непреиначеном делу потврђена.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Кж3 19/22 од 6.10.2022. године, укинута је пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 725/21 од 18.2.2022. године под ставом I изреке пресуде и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 692/22 од 10.2.2023. године преиначена је пресуда Основног суда у Ужицу К.бр. 50/21 од 18.08.2021. године и окривљени АА оглашен кривим да је извршио продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези са ставом 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору и одређено да ће се иста извршити у просторијама у којима окривљени станује, уз примену мере електронског надзора, као и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је окривљени дужан да плати у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде. Окривљени АА је обавезан да плати трошкове кривичног поступка и то Апелационом суду у Крагујевцу на име паушала износ од 10.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж3 7/23 од 06.07.2023. године, усвојена је жалба окривљеног АА и његових бранилаца, и преиначена пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 692/22 од 10.02.2023. године, тако што је окривљени АА ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези са ставом 1. КЗ.

Након тога су браниоци окривљених поднели захтеве за накнаду трошкова кривичног поступка, о којима је одлучено побијаним решењима.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП, одређено је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је ставом 2. тачка 7) истог члана прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду вештаку, награду стручном саветнику, награду и нужне издатке браниоца, нужне издатке приватног тужиоца и оштећеног као тужиоца и њихових законских заступника, као и награду и нужне издатке њихових пуномоћника.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП, прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, јер одлуке суда у односу на одређене трошкове који су досуђени окривљенима уопште немају разлоге. Такође, суд није дао разлоге о томе коју је конкретно Тарифу применио и на који начин је извршен обрачун трошкова.

Наиме, Основни суд у Ужицу је донео три решења под истим бројем и датумом, К.бр. 50/21 од 06.02.2024.године, којима су досуђени трошкови кривичног поступка окривљенима АА, ВВ и ББ.

Наведеним решењима су окривљеном АА између осталог признати трошкови на име шездесет приступа браниоца на испитивање сведока и саслушање окривљених у предистражном поступку, на име педесет разговора браниоца са окривљеним у притвору, на име четири приступа браниоца у ПС Ужице, на име састава четири жалбе на решења о одређивању и продужењу притвора, на име састава десет образложених поднесака(у износу од по 45.000,00 динара) и двадесет образложених поднесака(у износу од по 15.000,00 динара), док су окривљеној ВВ досуђени трошкови на име четири приступа браниоца у ПС Ужице, на име четрдесет пет приступа браниоца у истрази на испитивање окривљених и саслушање сведока, на име десет разговора браниоца са окривљеном у притвору, на име састава три жалбе на решења о одређивању и продужењу притвора, на име састава четири образложена поднеска у предистражном поступку и још шеснаест образложених поднесака за која није наведено у којој фази поступка су поднети.

Међутим, у наведеним решењима је изостало свако образложење одлуке, тако што није наведено да ли су и када су наведене радње предузете, ког датума су сачињени записници о испитивању окривљених и саслушању сведока и зашто се неке од наведених радњи сматрају нужним за одбрану окривљеног, што значи да наведена решења у овом делу уопште немају разлоге.

Поред наведеног, у побијаним првостепеним решењима уопште није наведено која Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и које одредбе исте су примењене приликом доношења одлуке о трошковима кривичног поступка, посебно имајући у виду да су одлуке којима је одлучивано о трошковима кривичног поступка доношене у време важења различитих адвокатских тарифа.

У решењу Основног суда у Ужицу Кв.бр.53/24 од 02.12.2024. године, којим је делимично усвојена жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Раца Гавриловића, цитиране су одредбе члана 10. став 3. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката(„Службени гласник РС“, број 43/23 од 26.05.2023. године). Међутим, у решењу није дато образложење у ком делу је примењена наведена одредба и на које

конкретне радње, нити је дато образложење због чега је примењена наведена тарифа, а не тарифа која је важила у време предузетих радњи и на који начин је извршен обрачун трошкова, већ је само наведено да су окривљеном досуђени трошкови кривичног поступка по важећој тарифи у време обрачуна.

По оцени Врховног суда, Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката од 03.06.2023. године се због забране повратног дејства не може применити на радње одбране и заступања обављене пре њеног ступања на снагу, у ситуацији када исте по ранијој Адвокатској тарифи нису биле тарифиране на исти начин или у истом проценту, имајући у виду да је важећа Адвокатска тарифа у целини примењива само на обрачун награде за рад адвоката и накнаде трошкова за радње које су предузете и адвокатске трошкове који су настали после 03.06.2023. године. Важећа адвокатска тарифа се примењује у погледу обрачуна висине награде за рад адвоката на основу измењене вредности једног поена, без обзира на то да ли су радње заступања и одбране од стране адвоката предузете пре или након тог датума (уколико раније није донета одлука о трошковима кривичног поступка).

Како је побијаним правноснажним решењима Основног суда у Ужицу К.бр.50/21 од 06.02.2024.године(три решења под истим бројем и датумом која се односе на окривљене АА, ВВ и ББ) и Кв.бр.53/24 од 02.12.2024. године учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва, то је Врховни суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо наведена решења и списе предмета вратио Основном суду у Ужицу на поновно одлучивање, у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Имајући све наведено у виду, Врховни суд је основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић